

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie ze skargi J. K. o wznowienie postępowania
przeciwko Deutsche Bank PBC S.A. w Warszawie
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 kwietnia 2013 r.,
zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 5 listopada 2012 r.,

- 1) oddala zażalenie,
- 2) nie obciąża J. K. kosztami zastępstwa procesowego Deutsche Banku PBC S.A. w postępowaniu zażaleniowym,
- 3) przyznaje adw. B. G., prowadzącej Kancelarię Adwokacką od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kwotę 3.600,- (trzy tysiące sześćset) zł, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu J. K. w postępowaniu zażaleniowym.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 5 listopada 2012 r. odrzucił skargę powoda J. K. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 24 marca 2010 r. W uzasadnieniu wskazał, że powołana w skardze jako nowa okoliczność dotycząca ujawnienia w toku postępowań sądowych jedynie kopii spornych dokumentów zamiast ich oryginałów była skarżącemu znana, zatem skarga nie jest oparta na ustawowej podstawie wznowienia i z tej przyczyny podlega odrzuceniu.

Powód wniósł zażalenie na wskazane postanowienie wnosząc o jego uchylenie i przyjęcie skargi do rozpoznania, a nadto o zasądzenie kosztów nieopłaconej w całości ani w części pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Skarżący zarzucił naruszenie art. 403 § 2 w zw. z art. 410 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że skarżący nie oparł skargi na ustawowej podstawie. Wywodził, że nie miał obiektywnej możliwości podniesienia zarzutu sfalszowania dokumentów, gdyż kompletną wiedzę o technikach ich wytwarzania i obiegu w pozwanym banku uzyskał dopiero z załączonych do skargi pism prokuratury, a nadto działał w zaufaniu do banku. Skarżący dodał, że należy odróżnić potencjalną możliwość kwestionowania prawdziwości dokumentów od obiektywnej możliwości dowodzenia ich autentyczności, która występuje jedynie w razie istnienia podstaw do przypuszczenia, że dokument, na który powołuje się strona jest nieprawdziwy co do formy i sposobu jego wystawienia.

Pozwany wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie od skarżącego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Najwyższy zważył:

Zażalenie jest bezzasadne.

Skarga o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia umożliwiającym wzruszenie prawomocnych orzeczeń, dlatego podlega szczególnym rygorom odnośnie formy i treści, zaś przepisy regulujące tę instytucję nie mogą podlegać wykładni rozszerzającej (por. postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 24 lutego 1999 r., III CKN 184/98). Ustawowe przesłanki dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania zostały enumeratywnie wyliczone w art. 401, 401¹ oraz 403 k.p.c. Skarżący powołał się na przesłankę późniejszego wykrycia środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwaloną wykładnią przepisu art. 403 § 2 k.p.c. zwrot „późniejsze wykrycie środków dowodowych” oznacza powzięcie wiadomości w sposób umożliwiający powołanie się na nie po raz pierwszy, zatem dotyczy tylko takiej sytuacji, gdy strona nie miała obiektywnej możliwości powołania się na dowód w toku wcześniejszego postępowania (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 6/12, niepubl., z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 137/11, niepubl., z dnia 9 września 2011 r., I CZ 49/11, niepubl., z dnia 26 stycznia 2011 r., II CZ 180/10, niepubl., z dnia 16 czerwca 2010 r., I CZ 27/10, niepubl., z dnia 24 czerwca 2009 r., I CZ 32/09, niepubl., z dnia 12 września 2007 r., I CZ 105/07, niepubl.). Judykatura jednoznacznie podziela również pogląd, że „wykrycie” odnosi się do okoliczności i dowodów w poprzednim postępowaniu w ogóle nie ujawnionych i wówczas nieujawnialnych, bo nieznanymi stronom, a nie dotyczy okoliczności i dowodów jawnych z materiału poprzedniego postępowania, tylko nie dostrzeżonych przez stronę. Tymczasem, jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny, odwołując się do akt sprawy, powód nie tylko miał obiektywną możliwość powołania się na fakt złożenia przez pozwany bank jedynie kserokopii dokumentów, ale i z tej możliwości skorzystał podnosząc w toku procesu przed sądem meriti zarzut sfalszowania wskazanych pism (tak między innymi w piśmie powoda złożonym w Sądzie Apelacyjnym dnia 17 marca 2010 r., k. 508-513), a Sąd rozstrzygając spór w uzasadnieniu ocenił stanowisko powoda w tym zakresie. Pisma Prokuratora, do których odwołuje się skarga, dotyczą postępowania przygotowawczego wszczętego na skutek doniesienia skarżącego i odnoszą do jego twierdzeń, co potwierdza wiedzę powoda i brak waloru nowości okoliczności i środków dowodowych wskazanych jako podstawa wznowienia. W tym stanie rzeczy nietrafne są wywody pełnomocnika skarżącego, dotyczące rzekomego braku możliwości kwestionowania dokumentów złożonych przez pozwany bank z jednoczesnym powoływaniem się na obiektywną niemożliwość

dowodzenia autentyczności dokumentów ze względu na „brak kompletnej wiedzy o technikach wytwarzania i obiegu dokumentów w pozwanym banku”.

Zgodnie z art. 410 k.p.c., sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisane go terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego trwale ugruntowany jest pogląd, że przesłanka do odrzucenia skargi o wznowienie postępowania zachodzi nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nieodpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy wskazane w skardze okoliczności wprawdzie dadzą się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, jednak w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2006 r., I CZ 103/06, z dnia 5 listopada 2010 r., I CZ 107/10, z dnia 25 maja 2012 r., I CZ 35/12, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2010 r., I CSK 601/09). Zasadnie zatem Sąd Apelacyjny przyjął, że złożona w sprawie skarga o wznowienie postępowania zakończone go prawomocnym orzeczeniem nie była oparta na ustawowo wskazanej podstawie i ją odrzucił.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴, 398²¹, 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

O kosztach postępowania zażaleniowego poniesionych przez stronę pozwaną, uwzględniając charakter dochodzonego roszczenia i sytuację majątkową powoda, orzeczono na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 102 k.p.c.

W przedmiocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 6 pkt 7, § 2 ust. 2 i 3 w zw. z § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).